

Avskrift GH

Rikslønnsnemndas kjennelse av 13/11 1961
i sak nr. 1/61: -----

Frivillig lønnsnemnd i tvist mellom
Rikstrygdeverket og Bergen trygdekasse

og

Norsk Kommuneforbund

om opprettelse av overenskomst for betjeningen ved
Rekonvalesenthjemmet Hagahaugen, Voss.

Rikslønnsnemndas sammensetning:

Sorenskriver Kai Knudsen, formann
Direktør Reidar Danielsen
Direktør Morten Tuveng
Direktør Joh. Fr. Hansen
Kontorsjef Paul Engstad
Vertinne Kirsti Torkelsgard
Sekretær Alf Gundersgård

De to sistnevnte er utpekt av partene i tvisten.

År 1961 den 6. november holdt Rikslønnsnemnda møte hvor partene møtte og gjorde rede for saken. Etter at lønnsnemnda hadde drøftet saken i møter 7., 10. og 13. november, ble det avsaft

K j e n n e l s e :

Norsk Kommuneforbund reiste 30. september 1960 krav om å få opprettet overenskomst for sine medlemmer ved Rekonvalesenthjem Hagahaugen på Voss. Det eies og drives av Bergen trygdekasse som rekreasjonssted for kassens medlemmer og har plass til 37 gjester. Betjeningen består av bestyrer, kokke, underkokke, kjøkkenassistent, 4 - 5 piker og sykepleierske. De fleste er organisert i Kommuneforbundet.

Under de følgende forhandlinger viste det seg å være uklart om det var Rikstrygdeverket eller Bergen trygdekasse som skulle opptre som part i overenskomstforholdet. Det ble senere avgjort at Rikstrygdeverket skal forhandle med forbundet om bestyrerens lønnsvilkår, mens forhandlingene om vilkårene for de øvrige av forbundets medlemmer skulle føres av Bergen trygdekasse.

I forhandlingsmøte 27/1 1961 ble det oppnådd enighet om at bestyreren skal lønnes etter l.kl.11 i statens lønnsregulativ, idet det er partenes forutsetning at stillingens lønn tas opp til ny vurdering i januar 1962. Rikstrygdeverket har i lønnsnemnda opplyst at når bestyreren blir lønnet etter statens lønnsregulativ er grunnen at hans stilling er innlemmet i Statens Pensjonskasse.

For den øvrige betjenings vedkommende ble det holdt et forhandlingsmøte 17/3 1961 mellom Bergen trygdekasse og Norsk Kommuneforbund. Forhandlerne ble enige om et forslag som i det vesentlige gikk ut på at de alminnelige bestemmelser i statens lønnsregulativ for de offentlige tjenestemenn skulle gjelde tilsvarende for betjeningen ved Hagahaugen. Stillingen for kokke ble plassert i l.kl. 3 og for kjøkkenassistent i l.kl. I i Statens lønnsregulativ. Piker ble plassert i lønnsgruppe 4 i overenskomsten mellom Staten og Norsk Kommuneforbund for det personale ved Statens helseanstalter som ikke står oppført i Statens regulativ og ikke er offentlige tjenestemenn. Forslaget inneholder videre som protokolltilførsel at den nå ansatte kjøkkenassistent skal lønnes etter l.kl. 2 og de nå ansatte piker etter l.kl. 1 i statens lønnsregulativ.

Rikstrygdeverket - som etter syketrygdloven fastsetter lønnsvilkårene for trygdekassens tjenestemenn, fant ikke å kunne godkjenne forslaget til overenskomst for den kvinnelige betjening, og forbundet sa deretter opp plassene.

I den følgende megling hos Riksmeglingsmannen hvor både Rikstrygdeverket og Bergen trygdekasse møtte på den ene side og Landsorganisasjonen og Norsk Kommuneforbund på den annen, ble det ikke oppnådd enighet om lønns- og arbeidsvilkårene, men partene vedtok følgende forslag fra meglingsmannen:

"Den foreliggende tvist om opprettelse av overenskomst mellom partene bringes inn for Rikslønnsnemnda til avgjørelse, jfr. lov av 19. desember 1952".

Norsk Kommuneforbund har fremholdt at betjeningen ved Rekonvalesenthjemmet Hagahaugen bør lønnes som det tilsvarende personale ved statens helseanstalter. Arbeidsoppgavene er noenlunde de samme i kjøkken og ved servering og rengjøring, og det bør være de samme lønns- og arbeidsvilkår enten arbeidet utføres i stat, kommune eller privat virksomhet. Forbundet viser til at av de rekonvalesenthjem som drives av trygdekasser, har Juvåsen i Rogaland i sin overenskomst de samme lønns- og arbeidsvilkår som gjelder for statstjenestemenn og det overenskomstlønnede personale ved statens helseanstalter. Ved de øvrige rekonvalesenthjem hvor forbundet har medlemmer, gjelder statens lønnssetser for sykehusbetjening eller de tilsvarende kommunale lønnsvilkår.

Betjeningen ved Hagahaugen var lønnet etter statens lønnsregulativ da det ble reist krav om overenskomst, og fra forbundets side har det vært krevet å få dette forhold tariffestet og å få de samme lønnsreguleringer som er gitt i staten fra 1960.

Forbundet har nedlagt

p å s t a n d:

Protokollen i henhold til forhandlingsmøte 17/3 1961 gjøres gjeldende som tariffavtale mellom Bergen trygdekasse (Rekonvalesenthjemmet Hagahaugen, Voss) på den ene side og Norsk Kommuneforbund på den annen side.

Rikstrygdeverket har fremholdt at det prinsipielt er uriktig å gjøre statens lønnsregulativ og overenskomsten for betjeningen ved statens helseanstalter gjeldende som overenskomst for den kvinnelige betjeningen ved Hagahaugen. Statens bestemmelser gjelder for anstalter som Rikshospitalet, psykiatriske og tuberkuloseanstalter m.v., og arbeidsoppgavene for personalet er på flere vesentlige områder helt forskjellig.

Mens det på sykehusene foregår kurativ behandling av syke mennesker, er rekonvalesenthjemmene et sted for den som skal gjenvinne helse og arbeidskraft etter sykehusbehandlingene. På rekonvalesenthjemmene mottas ikke sengeliggende pasienter, men bare oppegående personer. Døgnrytmen ligger nær opp til den som forekommer på et hotell eller pensjonat. Det er da også en rekke hoteller og pensjonater som er godkjent av Helsedirektoratet som rekonvalesent hjem.

Rikstrygdeverket mener at rekonvalesenthjemmene driftsmessig må sammenlignes med hoteller og pensjonater. Det peker i denne forbindelse på det hensyn som må tas til konkurransen om arbeidskraften, Det mener at det prinsipielt riktige er å lønne personalet etter samme tariffen som hotellene på stedet, slik at det ikke oppstår et konkurranseforhold når det gjelder lønningene. Det er videre pekt på at spørsmålet om ordningen av søn- og helligdagsarbeid for betjeningen ved Winge rekonvalesent hjem, som drives av Rikstrygdeverket og en del trygdekasser, har vært forelagt Statens arbeidstilsyn. I relasjon til arbeidervernloven blir Winge betraktet som herberg- og bevertningsbedrift. Det er endelig vist til at flere rekonvalesent hjem, enten går inn under hotell- og restaurantoverenskomsten, eller betaler lønninger etter denne.

Rikstrygdeverket har nedlagt

p å s t a n d:

Overenskomst av 1. mars 1959 (med senere endringer) mellom Norsk Arbeidsgiverforening og de i denne stående hotell-, restaurant- og beverterbedrifter, og som ikke omfattes av overenskomsten for Oslo og omegn eller av overenskomsten for høyfjellshotellene og de under denne navngitte turisthoteller på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge, Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund og dets avdelinger på den annen side (Landsoverenskomsten), gjøres gjeldende for betjeningen ved rekonvalesent hjemmet Hagahaugen.

Lønnsnemnda vil bemerke:

Det har for lønnsnemnda bare vært reist spørsmål om å gjøre gjeldende som overenskomst enten de samme lønns- og arbeidsvilkår som er fastsatt for tilsvarende stillinger ved statens helseanstalter, eller de som gjelder etter landsoverenskomsten mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen for hoteller og restauranter.

Ingen av disse passer fullt ut ved Rekonvalesenthjemmet Hagahaugen.

Det nåværende personale er ansatt på en bestemt sats i statens lønnsregulativ. Det blir ikke krevet at noen skal gå ned i lønn, uansett hvilken overenskomst som blir gjeldende. Lønnsnemnda legger til grunn at de nå ansatte har en personlig lønn som svarer til en bestemt lønnsklasse i statens lønnsregulativ, og at de skal ha de samme lønnsreguleringer som senere er gitt i staten. Det må da anvendes de samme fradrag for kost og losji som i staten av hensyn til nettolønnen. Det er heller ingen uenighet mellom partene om hvilke arbeidsvilkår som skal gjelde med henhold til arbeidstid, ferie, lønn under sykdom m.v. for de nå ansatte i tariffperioden.

De lønns- og arbeidsvilkår lønnsnemnda fastsetter vil for denne tariffperiode i alt vesentlig bare få betydning for personale som blir ansatt etter dens avgjørelse.

Det er et stort antall godkjente rekonvalesenthjem i landet, og de drives både av private, av organisasjoner og av trygdekasser. En del av dem driver vanlig hotell- og restaurantvirksomhet og tar imot et visst antall rekonvalesenter med tilskudd fra trygdekassene. Det er ikke opplyst hvordan overenskomstforholdene er ved alle disse hoteller, men lønnsnemnda går ut fra at de dels er part i og dels følger lønnsattsene i landsoverenskomsten for hoteller m.v.

Ved de institutter som bare tar imot rekonvalesenter, er det flere som ikke har organisert personale og tariffavtale, men som følger landsoverenskomsten for hoteller m.v. når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår. Ved de rekonvalesenthjem som eies av trygdekasser og som har organisert betjening, er dels kommunale overenskomster og dels lønns- og arbeidsvilkårene ved statens helseanstalter lagt til grunn.

Det har innen lønnsnemnda vært noe ulike meninger om hvilket lønssystem som skal legges til grunn. Den er kommet til det resultat at det både av formelle og reelle grunner er lite naturlig å gjøre statens lønnsbestemmelser for helseanstalter gjeldende som overenskomst for Hagahaugen. Det er en vesentlig forskjell mellom disse to slags virksomheter både når det gjelder driften og de oppgaver betjeningen stilles overfor. Lønnsnemnda finner det lite tvilsomt at det rent arbeidsmessig er mest naturlig å sammenligne rekreasjonshjemmet med hotellvirksomhet. Også lønsmessig vil det måtte tas hensyn til de hoteller og pensjonater som er i nabolaget.

Lønnsnemnda finner det derfor rimelig å legge til grunn at betjeningen ved Hagahaugen må lønnes slik at de ligger på høyde med det som gjelder for organisert betjening på stedet etter hotelloverenskomsten. Dette fører i og for seg ikke til at de personlige lønninger vil bli lavere enn for tilsvarende stillinger ved statens helseanstalter. Etter tariffrevisjonen i år av landsoverenskomsten mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund, blir lønssatsene vesentlig forbedret. For piker vil begynnerlønnen - etter fradrag av kost og losji - i følge riksmeglingsmannens forslag bli noe høyere enn den tilsvarende nettolønn ved statens helseanstalter i dag. Da det gjelder en minstelønns-tariff, vil den personlige lønn ellers avhenge av erfaring, praksis og lønnsnivået for organisert betjening på stedet.

Lønnsnemnda har ikke funnet at landsoverenskomsten for hoteller m.v. bør gjøres gjeldende i sin helhet som av Rikstrygdeverket påstått, idet enkelte bestemmelser må få en annen utforming. Det gjelder særlig bestemmelsen om lønn under sykdom, som bør være den samme som ved de rekonvalesenthjem som drives av andre trygdekasser. I slutningen er inntatt bestemmelsen fra Oslo trygdekasses overenskomst med Norsk Kommuneforbund for dens rekonvalesenthjem. For øvrig bør partene i forbindelse med neste tariffrevisjon forhandle om den nærmere utforming av en selvstendig overenskomst. Inntil så kan skje finner lønnsnemnda at de lønnsbestemmelser - herunder om overtid og fradrag for kost og losji - som er fastsatt i landsoverenskomsten for hoteller m.v. mellom NAF og Lo, skal gjelde ved Hagahaugen.

S l u t n i n g :

Som overenskomst mellom Bergen trygdekasse og Norsk Kommuneforbund for betjeningen ved Rekonvalesenthjemmet Hagahaugen, Voss, gjelder:

1. De lønnsbestemmelser som er fastsatt i landsavtalen for hoteller m.v. av 1/3 1959 med senere endringer mellom NAF og LO - herunder bestemmelser om fradrag for kost og losji og om overtidbetaling - skal gjelde tilsvarende.
2. Alt fast personale som har vært i anstaltens tjeneste i et sammenhengende tidsrom av 3 måneder, og som blir syke og for en tid ufør til arbeid, får lønn etter samme regler som i tjenestemannsloven. Uførheten må godtgjøres ved legeattest. Midlertidig personale (herunder vikarer) som for en tid blir ufør til arbeid på grunn av sykdom, og som fremdeles ville ha hatt fullt arbeid om de hadde vært arbeidsføre, får lønn i inntil 1 måned etter sammenhengende full tjeneste i 6 måneder og lønn i inntil 3 måneder etter sammenhengende tjeneste i 12 måneder. Kvinner med minst 1 års tjenestetid har på grunn av svangerskap rett til tjenestefrihet med full lønn i 3 måneder med uforandret ansiennitet. Betjeningen betaler selv trygdekassepremi
3. Det personale som er ansatt før kjennelsens dato skal ha den tidligere avtalte lønn med de lønnsreguleringer som senere er blitt gjennomført for tilsvarende lønnsklasser etter statens lønnsregulativ, og med de tilsvarende overtidssatser og fradrag for kost og losji.
4. Overenskomsten gjelder fra 1/6 1960 til og med 31/5 1962 og videre ett år om gangen hvis den ikke er oppsagt av en av partene med 2 - to - måneders varsel.

Oslo, 13. november 1961

Reidar Danielsen
Paul Engstad

Kai Knudsen

Morten Tuveng
Kirsti Torkelsgard

Riktig utskrift:

K. F. Andersen (sign.)